



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 890/2014
09.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца Д.Ј. из В., чији је пуномоћник Р.И., адвокат из В., против туженог П.д.з.п.и.и. Г. – и. ДОО К.Ф., чији је пуномоћник М.С., адвокат из Ј., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1960/13 од 17.04.2014. године, у седници већа одржаној дана 09.07.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца Д.Ј. из В. изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1960/13 од 17.04.2014. године.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Врању П1 8/12 од 19.03.2013. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење директора туженог број 986 од 30.12.2011. године којим му је отказан уговором о раду број 665 од 15.10.2010. године, те да се наложи туженом да га врати на рад на послове и радне задатке које је обављао пре престанка радног односа, а ставом другим изреке је одлучено да ће о тужбеном захтеву за накнаду штете у виду изостале зараде за период од престанка радног односа до дана враћања на рад и за уплату доприноса за обавезно социјално осигурање, као и о захтеву туженог за накнаду парничних трошкова суд одлучити коначном одлуком.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 1960/13 од 17.04.2014. године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду на основу одредбе члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ број 125/04, 111/09), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из тачке 12. истог члана на коју се у ревизији указује, јер су разлози о одлучним чињеницама јасни и без противуречности и у складу са изведеним доказима, па побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време, распоређен на радно место руковалац утоварно-транспортном механизацијом, на основу уговора о раду број 665 од 15.10.2009. године. Оспореним решењем директора туженог број 986 од 30.12.2011. године тужиоцу је отказан уговор о раду, јер је својом кривицом учинио повреду радне обавезе утврђену чланом 129. став 1. тачка 2. и 3. Правилника о раду туженог и чланом 23. тачка 2. и 3. чланом 24. алинеја 35, 44, 47, 48, 68. и чланом 25. алинеја 1, 5. и 10. Уговора о раду закљученог између тужиоца и туженог од 15.10.2010. године, на тај начин што је 18.12.2011. године на почетку прве смене у 7,20 часова одбио налог непосредног руководиоца да оде у јаму и извршава своје радне обавезе, већ је самовољно вратио рударску лампу у лампару, пресвукао се у цивилно одело и напустио круг рудника, чиме је онемогућио одвијање планираног процеса производње наносећи штету послодавцу и његовом инвеститору, а чија је висина комисијски утврђена. У решењу се наводи да је на описани начин тужилац учинио наведену повреду радне обавезе, показао непоштовање радне дисциплине, нанео штету послодавцу, те пореметио нормално пословање и организацију рада код послодавца. На постојање разлога на отказ уговора о раду, тужилац је упозорен писменим упозорењем под бројем 950 дана 22.12.2011. године, на које се тужилац писмено изјаснио 27.12.2011. године, наводећи да је са колегама из целе смене 18.12.2011. године у 7,20 часова изашао испред управне зграде у знак подршке тројици колега, те да су се сви пресвукли и отишли кући. Свестан је да је таквим поступањем направио грешку уз обећање да се то више неће поновити. Синдикат туженог је 30.12.2011. године дао своје мишљење.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су као неоснован одбили тужбени захтев.

Према одредби члана 179. тачка 2. Закона о раду послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду, а према

тачки 3. ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Чланом 129. Правилника о раду туженог је прописано да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене овим општим актом (тачка 2.), те ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца (тачка 3.). Разлози за отказ уговора о раду прописани су у члану 23. и 24. Уговора о раду закљученог између тужиоца и туженог број 665 од 15.10.2009. године.

Према одредби члана 180. став 1. Закона о раду, послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1 до 6. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Ставом другим истог члана је прописано да је у упозорењу из става првог, послодавац дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

У конкретном случају, а имајући у виду утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно закључили да је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе утврђене уговором о раду, тако што је наведеног дана у току рада напустио радно место без одобрења, те одбио налог непосредног руководиоца да оде у јаму и извршава своје обавезе уговорене уговором о раду. Наводи ревизије којим се оспорава овакав закључак нижестепених судова нису основани.

Тужилац се писмено изјаснио на наводе из писменог упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду, па је његово право на одбрану испоштовано.

За отказ уговора о раду довољно је да је запослени учинио и само једну повреду. Стога је неосновано указивање у ревизији да судови нису дали разлоге за сваку повреду радне обавезе, те да нису описали сваку повреду засебно и образложили доказано.

Кривица је психички однос учиниоца према повреди радне обавезе и њеним последицама и тај однос може да успостави само урачунљиво лице. Запослени је урачунљив ако је у време извршења повреде радне обавезе био способан да расуђује и одлучује о својим поступцима. Урачунљивост запосленог се претпоставља, али је ова претпоставка оборива и може се доказивати да у време учињене повреде урачунљивост није постојала. Међутим, терет доказивања је на запосленом. Како тужилац у поступку није пружио доказ да није био урачунљив односно способан да расуђује и да схвати значај својих поступака, то је неосновано указивање у ревизији да у поступку није доказивана кривица тужиоца.

Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, одлучено је као у изреци на основу одредбе члана 405. сав 1. ЗПП, без детаљног образлагања ревизијске одлуке у смислу става другог истог члана, обзиром да се у ревизији понављају жалбени разлози које је другостепени суд правилно оценио, а образлагањем ревизијске одлуке не би се постигло ново тумачење права.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**